

**Besluit van  
houdende wijziging van het Besluit bouwwerken leefomgeving in verband met de  
brandveiligheid van de woonfunctie voor zorg en parkeergarages en normen voor  
daglicht**

Op de voordracht van Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van @,  
Directie Constitutionele Zaken en Wetgeving;

Gelet op de artikel 4.3, eerste lid, van de Omgevingswet;

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (@);

Gezien @

Hebben goedgevonden en verstaan:

**Artikel I**

Het Besluit bouwwerken leefomgeving wordt als volgt gewijzigd:

A

Tabel 3.114 komt te luiden:

**Tabel 3.114**

gebruiksfunctie		leden van toepassing											
		brandmeldinstallatie				melding en doormelding		rookmelders					
artikel		3.115				3.116		3.117					
lid		1	2	3	4	1	2	1	2	3	4	5	6
1	Woonfunctie												
	a. voor zorg	1	2	-	-	1	2	1	-	-	-	5	-
	b. voor kamergewijze verhuur	-	-	-	-	-	-	-	2	3	-	5	-
	c. andere woonfunctie	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
2	Bijeenkomstfunctie												
	a. voor het aanschouwen van sport	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	b. voor kinderopvang voor kinderen jonger dan 4 jaar	1	2	3	4	-	2	-	-	-	4	5	-
	c. andere bijeenkomstfunctie	1	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Celfunctie	1	2	3	-	-	2	-	-	-	-	-	-
4	Gezondheidszorgfunctie	1	2	3	-	-	2	-	-	-	-	-	-
5	Industriefunctie												
	a. lichte industriefunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	b. andere industriefunctie	1	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Kantoorfunctie	1	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	Logiesfunctie												
	a. in een logiesgebouw met 24-uurs bewaking	1	2	3	-	-	-	-	-	-	4	5	6
	b. in een logiesgebouw zonder 24-uurs bewaking	1	2	3	-	-	2	-	-	-	4	5	-
	c. andere logiesfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	Onderwijsfunctie	1	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	Sportfunctie	1	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Winkelfunctie	1	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Overige gebruiksfunctie												
	a. voor het stallen van motorvoertuigen	1	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	b. voor het personenvervoer	1	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	c. andere overige gebruiksfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

B

Artikel 3.116, eerste lid, komt te luiden:

1. Een in artikel 3.115 bedoelde brandmeldinstallatie meldt rechtstreeks door naar een zusterpost bij zorgniveau redden en assisteren. Bij zorgniveau waarschuwen meldt deze brandmeldinstallatie enkel rechtstreeks door naar een zusterpost als sprake is van een ontruimingsinstallatie met een stil alarm.

C

Tabel 4.83 komt te luiden:

**Tabel 4.83**

gebruiksfunctie		leden van toepassing									
		brandweerlift		loopafstand		hulppost	laadvoorzieningen elektrische voertuigen		tijdelijk bouwwerk		
artikel		4.84		4.85		4.86	4.86a		4.87		
lid		1	2	1	2	*	1	2	*	*	
1	Woonfunctie	1	2	1	2	-	-	-	*	*	
2	Bijeenkomstfunctie	1	-	1	2	-	-	-	*	*	
3	Celfunctie	1	-	1	2	-	-	-	*	*	
4	Gezondheidszorgfunctie	1	-	1	2	-	-	-	*	*	
5	Industriefunctie	1	-	1	2	-	-	-	*	*	
6	Kantoorfunctie	1	-	1	2	-	-	-	*	*	
7	Loqiesfunctie	1	-	1	2	-	-	-	*	*	
8	Onderwijsfunctie	1	-	1	2	-	-	-	*	*	
9	Sportfunctie	1	-	1	2	-	-	-	*	*	
10	Winkelfunctie	1	-	1	2	-	-	-	*	*	
11	Overige gebruiksfunctie	-	-	-	-	-	*	*	-	-	
12	Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	a. wegtunnel met een tunnellenqte van meer dan	-	-	-	-	*	-	-	-	-	
	b. ander bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

D

Na artikel 4.86 wordt een nieuw artikel toegevoegd. Luidende:

**Artikel 4.86a (Oplaadpunten elektrische voertuigen)**

1. Een overige gebruiksfunctie voor het stallen van motorvoertuigen heeft een voorziening waarmee de oplaadpunten van elektrische voertuigen tegelijkertijd kunnen worden uitgeschakeld.
2. Bij de toegang voor motorvoertuigen van een overige gebruiksfunctie voor het stallen van motorvoertuigen is kenbaar hoe de in eerste lid genoemde voorziening is uitgevoerd en waar de oplaadpunten van elektrische voortuigen zich bevinden.

E

Tabel 4.146 komt te luiden:

**Tabel 4.146**

gebruiksfunctie		leden van toepassing								waarden	
		daglichtfactor								daglichtfactor	
artikel lid		4.147								4.147	
		1	2	3	4	5	6	7	8	1	2
										[%]	[%]
1	Woonfunctie	1	2	3	-	-	-	-	-	1	0.8
2	Bijeenkomstfunctie										
	a voor kinderopvang	1	2	3	4	5	-	-	-	0.5	0.4
	b andere bijeenkomstfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Celfunctie	1	2	3	4	-	6	-	-	0.4	0.4
4	Gezondheidszorgfunctie	1	2	3	4	-	-	7	-	0.5	0.4
5	Industriefunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Kantoorfunctie	1	2	3	4	-	-	-	-	0.4	0.3
7	Logiesfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	Onderwijsfunctie	1	2	3	4	-	-	-	8	0.5	0.4
9	Sportfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Winkelfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Overige gebruiksfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

F

Artikel 4.147 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het opschrift van artikel 4.147 komt te luiden: **(daglichtfactor)**.
2. Het eerste lid komt te luiden:
  1. Een verblijfsgebied heeft een volgens NEN-EN 17037 bepaalde daglichtfactor die niet kleiner is dan de in tabel 4.146 aangegeven getalswaarde.
  3. Het tweede lid komt te luiden:
    2. Een verblijfsruimte heeft een volgens NEN-EN 17037 bepaalde daglichtfactor die niet kleiner is dan de in tabel 4.146 aangegeven getalswaarde.
4. Het derde lid komt te luiden:

3. Bij het bepalen van de daglichtfactor:

- a. blijven buiten het bouwwerkperceel gelegen belemmeringen buiten beschouwing;
- b. blijven daglichtopeningen in een uitwendige scheidingsconstructie die op een loodrecht op het projectievlak van die openingen gemeten afstand van minder dan 2 m vanaf de bouwwerkperceelsgrens liggen, buiten beschouwing, waarbij, als het bouwwerkperceel grenst aan een openbare weg, openbaar water of openbaar groen, de afstand wordt aangehouden tot het hart van die weg, dat water of dat groen.

5. Het achtste lid komt te luiden:

8. Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing op een niet nader in te delen gebruiksgebied of een verblijfsruimte met vloeroppervlakte van meer dan 150 m<sup>2</sup>.

G

Artikel 4.199 wordt als volgt gewijzigd:

1. Voor de tekst wordt de aanduiding '1.' geplaatst.

2. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:

2. In aanvulling op het eerste lid, onderdeel a, geldt dat oplaadpunten voor elektrische voertuigen in een overige gebruiksfunctie voor het stallen van motorvoertuigen voldoen aan mode 3 of mode 4 als bedoeld in NEN 1010.

H

Tabel 4.207 komt te luiden:

**Tabel 4.207**

Gebruiksfunctie		Leden van toepassing											
		brandmeldinstallatie				melding en doormelding		inspectiecertificaat brandmeldinstallatie		rookmelders			
Artikel	lid	4.208				4.209		4.210	4.211				
		1	2	3	4	1	2	*	1	2	3	4	5
1	Woonfunctie												
	a. woonfunctie voor zorg	1	2	-	-	1	2	*	1	-	-	4	-
	b. voor kamergewijze verhuur	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-	4	-
	c. andere woonfunctie	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
2	Bijeenkomstfunctie												
	a. voor het aanschouwen van sport	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	b. voor kinderopvang voor kinderen jonger dan 4 jaar	1	2	3	4	-	2	*	-	-	3	4	-
	c. andere bijeenkomstfunctie	1	2	3	-	-	-	*	-	-	-	-	-
3	Celfunctie	1	2	3	-	-	2	*	-	-	-	-	-
4	Gezondheidszorgfunctie	1	2	3	-	-	2	*	-	-	-	-	-
5	Industriefunctie												
	a. lichte industriefunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	b. andere industriefunctie	1	2	3	-	-	-	*	-	-	-	-	-
6	Kantoorfunctie	1	2	3	-	-	-	*	-	-	-	-	-
7	Logiesfunctie												
	a. in een logiesgebouw met 24-uurs bewaking	1	2	3	-	-	-	*	-	-	3	4	5
	b. in een logiesgebouw zonder 24-uurs bewaking	1	2	3	-	-	2	*	-	-	3	4	-
	c. andere logiesfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	4	-
8	Onderwijsfunctie	1	2	3	-	-	-	*	-	-	-	-	-
9	Sportfunctie	1	2	3	-	-	-	*	-	-	-	-	-
10	Winkelfunctie	1	2	3	-	-	-	*	-	-	-	-	-
11	Overige gebruiksfunctie												
	a. voor het stallen van motorvoertuigen	1	2	3	-	-	-	*	-	-	-	-	-
	b. voor het personenvervoer	1	2	3	-	-	-	*	-	-	-	-	-
	c. andere overige gebruiksfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

I

Artikel 4.209, eerste lid, komt te luiden:

1. Een in artikel 4.208 bedoelde brandmeldinstallatie meldt rechtstreeks door naar een zusterpost bij zorgniveau redden of assisteren. Bij zorgniveau waarschuwen meldt deze brandmeldinstallatie enkel rechtstreeks door naar een zusterpost als sprake is van een ontruimingsinstallatie met een stil alarm.

J

Tabel 4.219 komt te luiden:

**Tabel 4.219**

gebruiksfunctie	leden van toepassing														waarden		
	brandlanghaspels					droge blusleidingen				bluswatervoorziening wegtunnel	blusbestellen			automatische brandblusinstallatie	tijdelijk bouwwerk	brandlanghaspels	
	4.220					4.221				4.222	4.223			4.223a		4.224	4.220
artikel lid	1	2	3	4	5	1	2	3	4	*	1	2	3	1	2	*	2 [m <sup>2</sup> ]
1 Woonfunctie																	
a. voor zorg met een g.o. > 500 m <sup>2</sup>	1	-	3	4	5	1	-	3	4	-	-	-	3	-	-	*	-
b. voor kamergewijze verhuur	-	-	-	-	-	1	-	3	4	-	1	-	3	-	-	*	-
c. andere woonfunctie	-	-	-	-	-	1	-	3	4	-	-	-	-	-	-	*	-
2 Bijeenkomstfunctie																	
a. voor kinderopvang	1	-	3	4	5	1	-	3	4	-	-	-	3	-	-	*	-
b. andere bijeenkomstfunctie	-	2	3	4	5	1	-	3	4	-	-	-	3	-	-	*	500
3 Celfunctie	1	-	3	4	5	1	-	3	4	-	-	-	3	-	-	*	-
4 Gezondheidszorgfunctie																	
a. met bedgebied	1	-	3	4	5	1	-	3	4	-	-	-	3	-	-	*	-
b. ander gezondheidszorgfunctie	-	2	3	4	5	1	-	3	4	-	-	-	3	-	-	*	500
5 Industriefunctie																	
a. lichte industriefunctie	-	-	-	-	-	1	-	3	4	-	-	-	3	-	-	*	1000
b. andere industriefunctie	-	2	3	4	5	1	-	3	4	-	-	-	3	-	-	*	500
6 Kantoorfunctie	-	2	3	4	5	1	-	3	4	-	-	-	3	-	-	*	-
7 Logiesfunctie																	
a. in een logiesgebouw	1	-	3	4	5	1	-	3	4	-	-	-	3	-	-	*	-
b. andere logiesfunctie	-	2	3	4	5	1	-	3	4	-	-	-	3	-	-	*	500
8 Onderwijsfunctie	1	-	3	4	5	1	-	3	4	-	-	-	3	-	-	*	-
9 Sportfunctie	-	2	3	4	5	1	-	3	4	-	-	-	3	-	-	*	500
10 Winkelfunctie	-	2	3	4	5	1	-	3	4	-	-	-	3	-	-	*	500
11 Overige gebruiksfunctie	-	-	-	-	-	1	-	3	4	-	-	-	3	1	2	*	-
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde																	
a. wegtunnel met een tunnellengte van meer dan 250 m	-	-	-	-	-	-	2	-	4	*	-	2	3	-	-	*	-
b. ander bouwwerk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

K

Na artikel 4.223 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

**Artikel 4.223a (Automatische brandblusinstallatie)**

1. Een overige gebruiksfunctie voor het stallen van motorvoertuigen is voorzien van een automatische brandblusinstallatie indien boven deze gebruiksfunctie een woonfunctie, bijeenkomstfunctie voor kinderen jonger dan 4 jaar, celfunctie, logiesfunctie, of gezondheidszorgfunctie met bedgebied is gelegen, en:
  - a. de bovengelegen gebruiksfunctie een voor personen bestemde vloer heeft die ten minste 13 m boven het meetniveau ligt; of
  - b. de overige gebruiksfunctie voor het stallen van motorvoertuigen een gebruiksoppervlakte heeft van meer dan 1.000 m2 en de bovengelegen gebruiksfunctie een enkele vluchtroute heeft die voert door een ruimte die bereikbaar is vanuit de overige gebruiksfunctie voor het stallen van motorvoertuigen.
2. De automatische brandblusinstallatie, bedoeld in het eerste lid, heeft voor ingebruikname van het bouwwerk een geldig inspectiecertificaat dat is afgegeven op grond van het CCV-inspectieschema Brandbeveiliging.

L

Tabel 5.8 komt te luiden:

**Tabel 5.8**

	gebruiksfunctie		leden van toepassing																		
	constructieve veiligheid	constructieve veiligheid bij brand	hoogte afscheiding	beperken van het ontstaan van een brandgevaarlijke situatie	beperking van het ontwikkelen van brand en rook	beperking van uitbreiding van brand	verdere beperking van uitbreiding van brand en	bescherming tegen geluid van gebouwinstallaties	luchtverversing	afvoer van rookgas en bevoer van verbrandingslucht	verblijfsruimte en verblijfsruimte	toiletteruimte	badruimte	energiezuinigheid						vluchten bij brand	technische bouwsystemen
artikel lid	5.9	5.10	5.10a	5.11	5.12	5.13	5.13a	5.14	5.15	5.16	5.17	5.18	5.19	5.20					5.20a	5.21	5.22
1 Woonfunctie	1 2	*	*	*	1 2	*	*	1 2	1 2	1 2 3	*	*	*	1 2 3 4 5				*	1 2	-	
2 Bijeenkomstfunctie	1 2	*	-	*	1 -	*	*	1 -	1 2	1 2 3	-	-	-	1 2 3 4 5				-	1 2	-	
a. voor kinderopvang voor kinderen jonger dan 4 jaar	1 2	*	-	*	1 -	*	-	1 -	1 2	1 2 3	-	-	-	1 2 3 4 5				-	1 2	-	
b. andere kinderopvang	1 2	*	-	*	1 -	*	-	1 -	1 2	1 2 3	-	-	-	1 2 3 4 5				-	1 2	-	
c. andere bijeenkomstfunctie	1 2	*	-	*	1 -	*	-	1 -	1 2	1 2 3	-	-	-	1 2 3 4 5				-	1 2	-	
3 Celfunctie	1 2	*	-	*	1 -	*	-	1 -	1 2	1 2 3	-	-	-	1 2 3 4 5				-	1 2	-	
4 Gezondheidszorgfunctie	1 2	*	-	*	1 -	*	-	1 -	1 2	1 2 3	-	-	-	1 2 3 4 5				-	1 2	-	
5 Industriefunctie																					
a. lichte industriefunctie voor het houden van dieren	1 2	*	-	*	1 2	*	-	1 -	1 2	1 2 3	-	-	-	1 2 3 4 5				-	1 2	-	
b. andere industriefunctie	1 2	*	-	*	1 -	*	-	1 -	1 2	1 2 3	-	-	-	1 2 3 4 5				-	1 2	-	
6 Kantoorfunctie	1 2	*	-	*	1 -	*	-	1 -	1 2	1 2 3	-	-	-	1 2 3 4 5				-	1 2	-	
7 Logiesfunctie	1 2	*	-	*	1 -	*	-	1 -	1 2	1 2 3	-	-	-	1 2 3 4 5				-	1 2	-	
8 Onderwijsfunctie																					
a. basisonderwijs	1 2	*	-	*	1 -	*	-	1 -	1 2	1 2 3	-	-	-	1 2 3 4 5				-	1 2	-	
b. andere onderwijsfunctie	1 2	*	-	*	1 -	*	-	1 -	1 2	1 2 3	-	-	-	1 2 3 4 5				-	1 2	-	
9 Sportfunctie	1 2	*	-	*	1 -	*	-	1 -	1 2	1 2 3	-	-	-	1 2 3 4 5				-	1 2	-	
10 Winkelfunctie	1 2	*	-	*	1 -	*	-	1 -	1 2	1 2 3	-	-	-	1 2 3 4 5				-	1 2	-	
11 Overige gebruiksfunctie																					
a. voor het personenvervoer	1 2	*	-	*	1 -	*	-	1 -	1 2	1 2 3	-	-	-	-	-	-	-	-	1 2	-	
b. andere overige gebruiksfunctie	1 2	-	-	*	1 -	*	-	1 -	1 2	1 2 3	-	-	-	-	-	-	-	-	1 2	*	
12 Bouwwerk geen gebouw zijnde																					
a. wegtunnel met een tunnellenlengte van meer dan 250 m	1 2	*	-	*	1 -	*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 2	-	
b. voor langzaam verkeer	1 2	*	-	*	1 -	*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 2	-	
c. ander bouwwerk geen gebouw zijnde	1 2	*	-	*	1 -	*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 2	-	



M

Na artikel 5.21c wordt een artikel ingevoegd, luidende:

**Artikel 5.21d (Oplaadpunten elektrische voertuigen)**

Bij het installeren van oplaadpunten voor elektrische voertuigen in een overige gebruiksfunctie voor het stallen van motorvoertuigen geldt, in aanvulling op artikel 5.4, het in artikel 4.86a en artikel 4.199 aangegeven prestatieniveau.

N

Artikel 6.20, tweede lid, komt te luiden:

2. Het eerste lid is niet van toepassing bij zorgniveau waarschuwen tenzij sprake is van een ontruimingsinstallatie met een stil alarm.

O

In bijlage I in onderdeel A. *Begrippen: algemeen* vervallen de begrippen "zorg op afroep", "zorg op afspraak" en "24-uurszorg" en worden de volgende begrippen toegevoegd:

*zorgniveau waarschuwen*: zorgniveau bij een woonfunctie voor zorg waarbij bewoners bij brand worden gewaarschuwd;

*zorgniveau assisteren*: zorgniveau bij een woonfunctie voor zorg waarbij bewoners bij brand worden geassisteerd bij het vluchten;

*zorgniveau redden*: zorgniveau bij een woonfunctie voor zorg waarbij bewoners bij brand worden gered;

*zusterpost*: een in de directe nabijheid van een woonfunctie voor zorg gelegen post die 24 uur per dag bereikbaar is en van waaruit 24 uur per dag directe hulp aan de bewoner kan worden verleend.

P

Bijlage II wordt vervangen door de bijlage zoals opgenomen in de bijlage bij deze regeling.

**Artikel II**

Dit besluit treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

## Bijlage behorende bij artikel I, onderdeel P

### Bijlage II bij de artikelen 3.115 en 4.208 van dit besluit (brandmeldinstallatie)

	gebruiksoppervlakte		hoopste vloer van de gebruiksfunctie gemeten boven het meetniveau omvang van de bewaking, volgens NEN 2535	door mededing volgens NEN 2535	
	Groter dan [m <sup>2</sup> ]	Hoger dan [m]			geldig inspectiecriterium
1 Woonfunctie					
a. woonfunctie voor zorg					
1 Groepszorgwoning					
i met zorgniveau w aarschuw en in een w oongebouw	-	-	Volledig	-	-
ii met zorgniveau assisteren in een w oongebouw	-	-	Volledig	-	-
iii met zorgniveau reddten in een w oongebouw	-	-	Volledig	ja	ja
iv met zorgniveau w aarschuw en niet in een w oongebouw	-	-	Volledig	-	-
v met zorgniveau assisteren niet in een w oongebouw	-	-	Volledig	-	-
vi met zorgniveau reddten niet in een w oongebouw	-	-	Volledig	-	-
2 Zorgclusterwoning					
i met zorgniveau w aarschuw en in een w oongebouw	-	-	-	-	-
ii met zorgniveau assisteren in een w oongebouw	-	-	Volledig	-	-
iii met zorgniveau reddten in een w oongebouw	-	-	Volledig	ja	ja
iv met zorgniveau w aarschuw en niet in een w oongebouw	-	-	-	-	-
v met zorgniveau assisteren niet in een w oongebouw	-	-	Volledig	-	-
vi met zorgniveau reddten niet in een w oongebouw	-	-	Volledig	-	-
b. andere w oonfunctie	-	-	-	-	-
2 Bijeenkomstfunctie					
a voor het aanschouwen van sport	-	-	-	-	-
b kinderopvang voor kinderen jonger dan 4 jaar	200	-	Volledig	-	-
c andere bijeenkomstfunctie	-	1.5	Volledig	ja	ja
	-	5	Gedeeltelijk	-	ja
	-	50	Volledig	-	ja
	500	-	Niet-automatisch	-	-
	1000	-	Gedeeltelijk	-	ja
	5000	-	Volledig	-	ja
	-	-	Volledig	ja	ja
3 Celfunctie	-	-	Volledig	ja	ja
4 Gezondheidszorgfunctie					
a gezondheidszorgfunctie met bedgebied	-	-	Volledig	ja	ja
b andere gezondheidszorgfunctie	-	50	Gedeeltelijk	ja	ja
	-	4.1	Niet-automatisch	-	-
	250	1.5	Niet-automatisch	-	-
	500	-	Niet-automatisch	-	-
5 Industriefunctie					
a. lichte industriefunctie	-	-	-	-	-
b. andere industriefunctie	-	20	Niet-automatisch	-	-
	750	4.1	Niet-automatisch	-	-
	1500	1.5	Niet-automatisch	-	-
	2500	-	Niet-automatisch	-	-
6 Kantoorfunctie	-	20	Niet-automatisch	-	-
	-	50	Gedeeltelijk	-	ja
	500	4.1	Niet-automatisch	-	-
	750	1.5	Niet-automatisch	-	-
	1500	-	Niet-automatisch	-	-
7 Logiesfunctie					
a. in een logiesgebouw met 24-uursbewaking	250	-	Volledig	-	ja
b. in een logiesgebouw zonder 24-uursbewaking	-	1.5	Volledig	ja	ja
c. niet in een logiesgebouw	250	-	Volledig	-	ja
	-	-	-	-	-
8 Onderwijsfunctie	-	4.1	Niet-automatisch	-	-
	-	50	Gedeeltelijk	-	ja
	250	1.5	Niet-automatisch	-	-
	500	-	Niet-automatisch	-	-
9 Sportfunctie	-	4.1	Niet-automatisch	-	-
	-	50	Gedeeltelijk	-	ja
	500	1.5	Niet-automatisch	-	-
	1000	-	Niet-automatisch	-	-
10 Winkelfunctie	-	4.1	Niet-automatisch	-	-
	-	50	Volledig	-	ja
	500	1.5	Niet-automatisch	-	-
	1000	-	Niet-automatisch	-	-
	5000	13	Gedeeltelijk	-	ja
	10000	-	Gedeeltelijk	-	ja
	10000	13	Volledig	-	ja
11 Overige gebruiksfunctie					
a besloten overige gebruiksfunctie voor het stallen van motorvoertuigen	-	1.5	Niet-automatisch	-	-
	1000	-	Volledig	-	-
	2500	-	Volledig	-	ja
b besloten overige gebruiksfunctie voor het personenvervoer	-	1.5	Niet-automatisch	-	-
	-	13	Gedeeltelijk	-	-
	1000	-	Niet-automatisch	-	-
	2500	-	Gedeeltelijk	-	ja
c andere overige gebruiksfunctie	-	-	-	-	-
12 Bouw werk geen gebouw zijnde	-	-	-	-	-

## **NOTA VAN TOELICHTING**

### **I. Algemeen deel**

#### **1. Inleiding**

In dit besluit zijn enkele wijzigingen aan het Besluit bouwwerken leefomgeving (hierna: Bbl) aangebracht ten aanzien van de brandveiligheidseisen met betrekking tot de woonfunctie voor zorg en parkeergarages en de normen voor daglicht in gebouwen. De brandveiligheidseisen met betrekking tot de woonfunctie zorg zijn aangepast aan de in de woonzorgsector gebruikelijke indeling. De brandveiligheidseisen met betrekking tot parkeergarages zijn aangepast, opdat zij beter afgestemd zijn op de kwaliteiten van moderne auto's, waaronder veelvuldig kunststofgebruik en gebruik van alternatieve energievoorzieningen. Tot slot zijn de normen voor daglicht in gebouwen aangepast aan de nieuwe Europese norm NEN-EN 17037. Hierna volgt een verdere inhoudelijke behandeling per onderwerp.

#### **2. Actualisering van brand- en vluchtveiligheid van de woonfunctie voor zorg**

##### *2.1 Aanleiding*

Voorafgaande aan deze wijziging waren de brandveiligheidseisen voor de woonfunctie voor zorg in het Bbl gekoppeld aan de onderverdeling in 24-uurszorg, zorg op afroep en zorg op afspraak. Deze onderverdeling wordt door de woonzorgsector niet (meer) gebruikt en daarvoor in de plaats werkt men met de zogenaamde WAR-systematiek. Deze onderverdeling richt zich op de mate waarin de bewoners moeten worden geholpen bij het vluchten bij brand. Daarbij worden drie zorgniveaus onderscheiden:

- **Waarschuwen:** zorgniveau waarbij bewoners bij brand worden gewaarschuwd;
- **Assisteren:** zorgniveau waarbij bewoners bij brand worden geassisteerd bij het vluchten;
- **Redden:** zorgniveau waarbij bewoners bij brand worden gered.

Deze indeling is ook het uitgangspunt van De Zorg Brandveilig, een programma<sup>1</sup> van de zorgsector en Brandweer Nederland met ondersteuning van het ministerie van VWS. Met de voorgestelde nieuwe indeling in voorliggend besluit, waarbij de woonfunctie zorg niet meer wordt onderverdeeld op de oude wijze, maar gebruik wordt gemaakt van de WAR-systematiek, wordt een betere afstemming bereikt tussen de eisen in het Bbl en de daadwerkelijke hulpverlening bij brand.

De nieuwe indeling heeft geen betrekking op de onderverdeling van de woonfunctie voor zorg in de twee subgebruiksfuncties (1) zorgclusterwoning en (2) groepszorgwoning. Deze onderverdeling is nog steeds gangbaar in de praktijk en blijft daarom ongewijzigd in het Bbl.

---

<sup>1</sup> [www.dezorgbrandveilig.nl](http://www.dezorgbrandveilig.nl)

## 2.2 Inhoudelijke wijzigingen

De huidige onderverdeling in 24-uurszorg, zorg op afroep en zorg op afspraak was bepalend voor de eisen die golden voor de brandmeldinstallaties, doormelding regionale alarmcentrale brandweer, melding zusterpost of zorgcentrale en de ontruiming bij brand. Dit geldt ook voor de nieuwe onderverdeling in zorgniveaus waarschuwen, assisteren en redden. De oude eisen zijn geanalyseerd<sup>2</sup> en dit heeft geleid tot diverse aanpassingen in bijlage II bij de artikelen 3.115/4.208 (brandmeldinstallatie), artikelen 3.116/4.209 (melding en doormelding) en artikel 6.20 (ontruiming bij brand) van het Bbl. De wijzigingen betreffen zowel nieuwbouw als bestaande bouw en het gebruik daarvan.

Van de drie zorgniveaus waarschuwen, assisteren en redden zijn in het Bbl begripsbepalingen opgenomen in bijlage II bij het Bbl. Bij het zorgniveau waarschuwen wordt de bewoner alleen gewaarschuwd. De bewoner is voldoende zelfredzaam om zichzelf in veiligheid te brengen. Met de alarmering van de ontruimingsalarminstallatie of rookmelders wordt de bewoner gewaarschuwd. Alleen als bij het zorgniveau waarschuwen door de zorgverlener is gekozen voor een brandmeldinstallatie met een zogenaamd stil alarm zal een ontruimer de bewoners persoonlijk moeten waarschuwen. Bij het zorgniveau assisteren wordt de bewoner bij het ontvluchten begeleid door een ontruimer. Een ontruimer kan daarbij meerdere bewoners gelijktijdig helpen. Bij het zorgniveau redden wordt de bewoner door een of twee ontruimers daadwerkelijk gered. In de gevallen waarbij ontruimers bewoners waarschuwen, assisteren of redden is er in het besluit geregeld dat er een directe melding vanuit de brandmeldinstallatie moet gaan naar een zusterpost. Een zusterpost is een in de directe nabijheid van een woonfunctie voor zorg gelegen post die 24 uur per dag bereikbaar is en van waaruit 24 uur per dag directe hulp aan de bewoner kan worden verleend. De concrete invulling van de ontruimingsorganisatie bij de verschillende zorgniveaus is niet vastgelegd in dit besluit. Ten aanzien van het brandveilig gebruik van een gebouw geeft het bestaande artikel 6.20 (ontruiming bij brand) al de functionele eis dat er voldoende personen aangewezen moet zijn om de ontruiming bij brand voldoende snel te laten verlopen. Op welke wijze deze functionele eis verder concreet wordt ingevuld wordt overgelaten aan de zorgverlener.

Daarnaast wordt geregeld dat voor de woonfunctie zorg een brandmeldinstallatie met gedeeltelijke bewaking niet meer is toegestaan. Dit betekent dat bij een brandmeldinstallatie ook in afzonderlijke woningen een brandmelder moet zijn. Van belang is namelijk dat een brand snel wordt gedetecteerd. Ook moet vaker een automatische melding worden gedaan aan de zusterpost die vervolgens de interne hulpverlening in gang kan zetten.

Uit het eerder genoemde Antea onderzoek volgt dat een directe doormelding van de brandmeldinstallatie naar de regionale alarmcentrale (RAC) van de brandweer niet nodig is, uitgaande van de ontruiming door de zorgverlener. De huidige verplichte doormeldingen naar de brandweer bij de woonfunctie voor zorg kunnen daarmee vervallen. Op verzoek van Brandweer Nederland is in dit besluit nog wel een doormelding geregeld voor de meest risicovolle woonfunctie voor zorg. Dit betreft de woonfunctie voor zorg in een woongebouw met zorgniveau redden. In deze woonzorggebouwen zijn de risico's dat uiteindelijk de ontruiming door de interne hulpverlening onvoldoende snel

---

<sup>2</sup> Antea Onderzoeksrapport Wonen met zorg- Brandveiligheid 8 oktober 2020

verloopt het grootst. Dit maakt een directe snelle alarmering van de brandweer wenselijk. Bij de andere woonfuncties voor zorg met een brandmeldinstallatie zal de zusterpost, die 24 uur per dag operationeel is, de brandweer (112) zelf moeten bellen. In het algemeen zal de brandweer dan enkele minuten later uitrukken dan bij een doormelding, maar nog steeds kunnen fungeren als vangnet in het geval de ontruiming niet goed verloopt.

De overige technische eisen die aan brandmeld- en ontruimingsinstallaties worden gesteld veranderen niet met deze wijziging. Dit geldt ook voor de eis dat deze installaties op adequate wijze worden beheerd, gecontroleerd en onderhouden. Bij een woonfunctie voor zorg met een verplichte doormelding naar de RAC blijft verder de eis gelden dat de installaties moeten zijn voorzien van een geldig inspectiecertificaat.

### **3. De verbetering van brandveiligheid van parkeergarages**

#### *3.1 Aanleiding*

De bouwvoorschriften voor de brandveiligheid van parkeergarages waren onvoldoende afgestemd op de moderne auto's, die steeds groter zijn en bestaan uit meer kunststof. De kans dat er bij een brand meerdere auto's in brand raken en dat deze brand zich steeds verder verplaatst (zogenaamde travelling fire) is toegenomen. Daarnaast is ook de rookproductie van branden in parkeergarages toegenomen: al bij een beperkte brandomvang wordt een grote hoeveelheid rook geproduceerd door het vele kunststof in moderne auto's, die zich snel door de garage verspreidt. Een effectieve inzet van de brandweer bij een parkeergaragebrand is hierdoor afgenomen. Ook de toename van auto's met alternatieve energievoorziening vraagt een andere inzet van de brandweer. Het blussen van een brandende accu in een elektrische auto vergt bijvoorbeeld de langdurig inzet van veel bluswater. Deze ontwikkelingen leiden ertoe dat de kans dat een brand in een parkeergarage niet beheersbaar is voor de brandweer toegenomen is. Vooral bij parkeergarages onder woongebouwen en andere gebouwen waarin wordt geslapen is er hierdoor een risico dat de bewoners/gebruikers een gebouw niet tijdig kunnen ontvluchten. Met de aanscherping van de bouwvoorschriften omtrent de brandveiligheid van parkeergarages is beoogd dit risico in te perken.

#### *3.2 Inhoudelijke wijzigingen*

Met voorliggende wijziging is in het Bbl geregeld dat bij nieuw te bouwen parkeergarages onder gebouwen waarin wordt geslapen verplicht een automatische blusinstallatie moet worden toegepast als:

- de parkeergarage ligt onder een hoog gebouw met een vloer hoger dan 13 m; of
- de parkeergarage groter is dan 1000 m<sup>2</sup> en het bovengelegen gebouw maar één vluchtroute heeft die in verbinding staat met de parkeergarage.

Door het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV) is een onderbouwing<sup>3</sup> gegeven voor het verplicht toepassen van automatische blusinstallaties bij deze parkeergarages. Bij deze parkeergarages en boven gelegen gebouwen is het risico het grootst dat een brand niet

---

<sup>3</sup> Instituut Fysieke Veiligheid Onderzoek sprinklerinstallatie parkeergarage 26 maart 2021.

beheersbaar is voor de brandweer en dat bewoners/gebruikers een gebouw niet tijdig kunnen ontluchten. IFV heeft in zijn rapport ook twee gangbare alternatieven beschouwd om de brandveiligheid van een parkeergarage te verbeteren, te weten een verbeterde brandweerinzet (door extra ventilatie) en een opwaardering van de scheidings- en draagconstructies van de parkeergarage. IFV concludeert dat deze effect-beperkende maatregelen de risico's minder afdekken dan een automatische blusinstallatie die de brand bij de bron aanpakt. Een automatische blusinstallatie zorgt ervoor dat een brand zich beperkt tot één auto en dat sprake is van minder rookontwikkeling. De kans dat bewoners/gebruikers het gebouw zelfstandig kunnen ontluchten is groter. Ook is de kans groter dat de brandweer een effectief zijn werk kan doen en de situatie beheersbaar kan houden.

De blusinstallatie moet zijn voorzien van een geldig inspectiecertificaat dat is afgegeven op grond van het CCV-inspectieschema Brandbeveiliging<sup>4</sup>. Uit het inspectieschema volgen de eisen die gelden voor een blusinstallatie. Met het inspectiecertificaat wordt geborgd dat een automatische blusinstallatie goed blijft werken. In de huidige bouwvoorschriften is een inspectiecertificaat ook al verplicht bij een automatische blusinstallatie die vrijwillig wordt toegepast als gelijkwaardige oplossing bij grote brandcompartimenten. Dit is overgenomen voor de nieuwe verplichte brandblusinstallaties.

Verder gaan er nieuwe voorschriften gelden bij nieuw in parkeergarages te plaatsen oplaadpunten. Dit geldt zowel voor nieuwe gebouwen als bij plaatsing in bestaande gebouwen. Deze nieuwe voorschriften beogen de kans op het ontstaan van brand te beperken en ondersteuning te geven aan een mogelijke brandweerinzet. Bij de nieuwe voorschriften is gebruik gemaakt van de *IFV-publicatie Brandveiligheid van parkeergarages met elektrisch aangedreven voertuigen*<sup>5</sup>. Het gaat om de volgende voorschriften voor parkeergarages:

1. De oplaadpunten moeten van het type mode 3 of mode 4 zijn (in de IFV-publicatie is hierover nadere informatie gegeven). Deze eis beoogt het beperken van de kans op brand. De betreffende typen zijn beter beveiligd tegen storingen die kunnen leiden tot brand.
2. Er moet een voorziening zijn waarmee de oplaadpunten tegelijkertijd kunnen worden uitgeschakeld. Hiermee wordt beoogd dat de brandweer bij een brand in een parkeergarage zekerheid heeft dat er geen elektrische spanning meer staat op de laadpunten en hierdoor geen gevaarlijke situatie ontstaat voor de brandweer bij het blussen.
3. Bij de toegang van de parkeergarage is kenbaar hoe deze voorziening is uitgevoerd en waar de oplaadpunten van elektrische voertuigen zich bevinden. Hiermee wordt beoogd dat de brandweer bij een brand in een parkeergarage weet waar de laadpalen staan, omdat een brand bij laadpalen een andere brandweerinzet vraagt.

---

<sup>4</sup> Inspectieschema dat door het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid is uitgegeven;

<sup>5</sup> [www.ifv.nl/nieuws/Paginas/Brandveiligheidsmaatregelen-voor-parkeergarages-met-elektrische-voertuigen.aspx](http://www.ifv.nl/nieuws/Paginas/Brandveiligheidsmaatregelen-voor-parkeergarages-met-elektrische-voertuigen.aspx)

## **4. Afstemming eisen voor daglicht op Europese bepalingmethode.**

### *4.1 Aanleiding*

Voor eisen met betrekking tot daglicht in gebouwen is er sinds kort een door NEN uitgegeven Europese norm NEN-EN 17037. Uit een beleidsstudie van de NEN-commissie Daglicht<sup>6</sup> volgt dat deze Europese norm beter aansluit bij de daadwerkelijke gewaarwording van daglicht door gebruikers van gebouwen dan de huidige Nederlandse norm. Ook is er de algemeen geldende lijn binnen de bouwregelgeving dat de Nederlandse bouwregelgeving Europese normen gebruikt als deze beschikbaar zijn.

De eisen voor daglicht in het Bbl zijn daarom afgestemd op de Europese bepalingmethode NEN-EN 17037.

### *3.2 Inhoudelijke wijzigingen*

Deze Europese bepalingmethode gaat uit van een andere systematiek voor daglicht dan de huidige Nederlandse bepalingmethode NEN 2057. Met het overgaan op de nieuwe Europese bepalingmethode zijn daarom ook de daglichteisen veranderd. In plaats van daglichtoppervlakte wordt nu gesproken van daglichtfactor. De eisen zijn beleidsneutraal omgezet op basis van onderzoek<sup>7</sup>. De nieuwe bepalingmethode en de nieuwe eisen gaan alleen gelden voor nieuwbouw.

De wijziging beoogt dus niet dat er meer daglicht (grotere ramen e.d.) moet worden gerealiseerd. Een eventuele aanscherping van de daglichteisen wordt de komende jaren nog nader bezien, maar is nu niet aan de orde. Omdat de Europese norm NEN-EN 17037 uitgaat van de daadwerkelijk gewaarwording van daglicht door gebruikers, is er in de toekomst een gerichtere aanscherping van de daglichteisen mogelijk dan op basis van de huidige NEN 2057.

## **5. Verhouding tot ander nationaal recht**

Dit besluit is een wijziging van het Besluit Bouwwerken Leefomgeving (Bbl). Het Bbl is een besluit dat zijn grondslag vindt in de Omgevingswet. Voorzien is dat dit wijzigingsbesluit op hetzelfde moment in werking treedt als de Omgevingswet en het Bbl, namelijk per 1 juli 2022..

---

<sup>6</sup> NEN beleidsstudie daglicht effect Europese norm 19 maart 2021

<sup>7</sup> NEN beleidsstudie daglicht effect Europese norm 19 maart 2021

## 6. Financiële gevolgen en gevolgen regeldruk

### 6.1 Algemeen

Dit besluit heeft invloed op de regeldruk. Dit blijkt uit het onderzoeksrapport "Lastenonderzoek wijzigingen Besluit bouwwerken leefomgeving 2021" (Sira Consulting, dd. 3 juni 2021)<sup>8</sup>. In dat rapport kunnen de berekeningen ter onderbouwing van de bedragen in de paragrafen 5.2 en 5.3 worden gevonden. In het rapport wordt geconcludeerd dat voor alle wijzigingen tezamen, de eenmalige lasten van alle maatregelen voor bedrijven minimaal € 11,24 en maximaal € 11,87 miljoen bedragen en voor de overheid minimaal € 0,7 en maximaal € 1,01 miljoen. De structurele lasten worden geschat op minimaal € 21,85 en maximaal € 41,14 miljoen per jaar voor bedrijven en minimaal - € 0,14 en maximaal - € 0,26 miljoen per jaar voor de overheid.

### 6.2 Regeldruk bedrijven en burgers

#### 6.2.1 Actualisering van brand- en vluchtveiligheid van de woonfunctie voor zorg

In het Sira-rapport wordt geconcludeerd dat voor de wijzigingen voor de woonfunctie voor zorg tezamen, de eenmalige lasten voor bedrijven minimaal € 10,74 en maximaal € 11,37 miljoen bedragen. De structurele lastenafname wordt geschat op minimaal - € 7,34 en maximaal - € 4,49 miljoen per jaar voor bedrijven. De wijzigingen worden hieronder verder gespecificeerd. Het betreft lasten ten aanzien van bestaande gebouwen. De wijzigingen zijn ook van toepassing op nieuwbouw en hebben daarmee ook gevolgen voor gebouweigenaren van nieuwbouw met de woonfunctie voor zorg. Naar verwachting zijn de gevolgen voor nieuwbouw beperkt omdat er weinig nieuwe gebouwen met de woonfunctie voor zorg worden gebouwd en gebouweigenaren de nieuwe brandveiligheidseisen als standaard uitgangspunt nemen.

#### *Brandmeldinstallaties*

In de nieuwe situatie moeten gebouweigenaren van de volgende woongebouwen voor zorg de brandmeldinstallatie uitbreiden:

- Zorgclusterwoningen in een woongebouw voor 24-uurszorg die overgaan naar het zorgniveau assisteren of redden.
- Zorgclusterwoningen in een woongebouw voor zorg op afroep die overgaan naar het zorgniveau assisteren of redden.

De inhoudelijke nalevingskosten nemen hierdoor eenmalig met € 3,8 miljoen en structureel met € 218.250 per jaar toe.

In de nieuwe situatie moet verder een gedeelte van de gebouweigenaren van woongebouwen voor zorg een brandmeldinstallatie installeren bij:

- Zorgclusterwoningen niet in een woongebouw voor zorg op afroep die overgaan naar het zorgniveau assisteren of redden.
- Zorgclusterwoningen in een woongebouw en niet in een woongebouw voor zorg of afspraak die overgaan naar het zorgniveau assisteren.

---

<sup>8</sup> <https://www.rijksoverheid.nl>.



De inhoudelijke nalevingskosten nemen hierdoor voor gebouweigenaren eenmalig toe met € 1,6 miljoen. De structurele inhoudelijke nalevingskosten bedragen € 108.000 per jaar.

#### *Melding zusterpost/zorgcentrale*

In de nieuwe situatie is een directe melding naar de zusterpost verplicht voor:

- Zorgclusterwoningen niet in een woongebouw voor 24-uurszorg die overgaan naar het zorgniveau assisteren of redden.
- Zorgclusterwoningen niet in een woongebouw voor zorg op afroep die overgaan naar het zorgniveau assisteren of redden.
- Groepswoningen in een woongebouw en niet in een woongebouw voor zorg op afspraak die overgaan naar het zorgniveau assisteren of waarschuwen met een stil alarm.
- Zorgclusterwoningen in een woongebouw en niet in een woongebouw voor zorg op afspraak die overgaan naar het zorgniveau assisteren.

Het verplicht stellen van een directe melding naar een zusterpost veroorzaakt een eenmalige toename van de inhoudelijke nalevingskosten voor gebouweigenaren van woongebouwen voor zorg van € 2,7 miljoen.

#### *Doormelding brandweer*

In de nieuwe situatie vervalt de directe doormelding naar de brandweer voor:

- Zorgclusterwoningen in een woongebouw voor 24-uurszorg die overgaan naar zorgniveau assisteren.
- Groepszorgwoningen in een woongebouw voor 24-uurszorg die overgaan naar het zorgniveau assisteren.
- Groepszorgwoningen niet in een woongebouw voor 24-uurszorg die overgaan naar het zorgniveau assisteren of redden.

Door de wijziging nemen de inhoudelijke nalevingskosten voor gebouweigenaren van de bovengenoemde woningen jaarlijks af met minimaal € 1 miljoen en maximaal € 3,7 miljoen.

In de nieuwe situatie wordt de directe doormelding naar de brandweer verplicht voor:

- Zorgclusterwoningen in een woongebouw voor zorg op afroep die overgaan naar zorgniveau redden.
- Groepszorgwoningen in een woongebouw voor afroep die overgaan naar het zorgniveau redden.

Door de wijziging nemen de inhoudelijke nalevingskosten voor gebouweigenaren van de bovengenoemde woningen jaarlijks toe met minimaal € 94.500 en maximaal € 243.000.

#### *Inspectiecertificaat*

In de nieuwe situatie vervalt het jaarlijkse inspectiecertificaat voor de brandmeldinstallatie en de ontruimingsinstallatie voor:

- Zorgclusterwoningen in een woongebouw voor 24-uurszorg die overgaan naar zorgniveau assisteren.
- Groepszorgwoningen in een woongebouw voor 24-uurszorg die overgaan naar zorgniveau assisteren.

- Groepszorgwoningen niet in een woongebouw voor 24-uurszorg die overgaan naar zorgniveau assisteren of redden.

Door de wijziging vervallen de kosten voor het inspectiecertificaat voor gebouweigenaren van de bovengenoemde woningen. De jaarlijkse kosten voor het inspectiecertificaat nemen hierdoor gemiddeld af met € 4,3 miljoen. De kosten voor het beheren, controleren en onderhouden van de brandmeldinstallatie blijven gelijk.

In de nieuwe situatie wordt het jaarlijkse inspectiecertificaat voor de brandmeldinstallatie en de ontruimingsinstallatie verplicht voor:

- Zorgclusterwoningen in een woongebouw voor zorg op afroep die overgaan naar zorgniveau redden.
- Groepszorgwoningen in een woongebouw voor zorg op afroep die overgaan naar zorgniveau redden.

De jaarlijkse kosten voor het inspectiecertificaat nemen hierdoor gemiddeld toe met € 236.250. De kosten voor het beheren, controleren en onderhouden van de brandmeldinstallatie zijn beschreven in de paragraaf over de brandmeldinstallatie.

#### *Ontruimingsorganisatie*

In de nieuwe situatie wordt een ontruimingsorganisatie verder verplicht voor:

- Zorgclusterwoningen en groepszorgwoningen voor zorg op afroep die overgaan naar het zorgniveau assisteren.
- Zorgclusterwoningen en groepszorgwoningen voor zorg op afroep die overgaan naar het zorgniveau redden.
- Zorgclusterwoningen en groepszorgwoningen voor zorg op afspraak die overgaan naar het zorgniveau assisteren.

De inhoudelijke nalevingskosten daarbij nemen eenmalig toe met € 567.500.

#### *Gebruiksmelding wijzigen*

Gebouweigenaren moeten nieuwe gegevens aan het bevoegd gezag doorgeven als er door de nieuwe situatie veranderingen nodig zijn met betrekking tot de brandmeldinstallatie. Dit doen zij door de gebruiksmelding te wijzigen. Hierdoor nemen de administratieve lasten eenmalig gemiddeld toe met € 665.000 tot € 1,3 miljoen.

#### *Kennisname*

Gebouweigenaren van bestaande gebouwen met een woonfunctie voor zorg moeten op basis van de nieuwe WAR-systematiek opnieuw bepalen in welke categorie de gebouwen vallen. Zij moeten nagaan in welke mate bewoners hulp nodig hebben bij een brand en op welke manier hulpverlening bij een brand is geregeld. Ook moeten zij bepalen of en welke aanpassingen zij aan de gebouwen moeten doen om aan de verplichtingen van de nieuwe indeling te voldoen. De wijziging zorgt voor een eenmalige toename van de administratieve lasten van ongeveer € 1,4 miljoen.

### *6.2.2 De verbetering van brandveiligheid van parkeergarages*

In het Sira-rapport wordt geconcludeerd dat voor de wijzigingen voor de woonfunctie voor zorg tezamen, de eenmalige lasten voor bedrijven 0,04 miljoen bedragen. De structurele lasten worden geschat op minimaal € 29,19 en maximaal € 46.63 miljoen per

jaar voor bedrijven. De wijzigingen worden hieronder verder gespecificeerd.

#### *Automatische blusinstallatie*

De wijzigingen zorgen voor hogere regeldrukkosten voor ontwikkelaars en bouwers van nieuw te bouwen parkeergarages onder gebouwen waarin wordt geslapen. Deze situatie is van toepassing bij hoge gebouwen (hoger dan 13 meter) of gebouwen met grote parkeergarages (groter dan 1.000 m<sup>2</sup>) met een enkele vluchtroute route. In totaal zorgt de wijziging voor een toename van de structurele inhoudelijke nalevingskosten voor parkeergarages in nieuwe gebouwen van € 27,8 miljoen tot € 44,9 miljoen per jaar voor ontwikkelaars en bouwers.

Door de wijziging verdwijnen in de voorgenomen situatie de belangrijkste keuzemogelijkheden om de brandveiligheid van een parkeergarage in de betreffende gebouwen te waarborgen en wordt het plaatsen van een automatische brandblusinstallatie voor nieuwbouw verplicht. Het vergunningsproces wordt hierdoor eenvoudiger en een initiatiefnemer hoeft minder kosten te maken voor een brandveiligheidsadviseur. De wijziging zorgt voor een structurele lastenverlichting van € 1,3 miljoen per jaar voor initiatiefnemers. In de toekomstige situatie moeten gebouweigenaren van nieuwe parkeergarages die verplicht zijn een automatische brandblusinstallatie te installeren ook een geldig inspectiecertificaat voor de automatische brandblusinstallatie hebben. Voordat een nieuw gebouw in gebruik wordt genomen moet een geldig inspectiecertificaat zijn afgegeven. De wijziging zorgt voor een toename van de structurele inhoudelijke nalevingskosten van ongeveer € 2,1 miljoen per jaar voor gebouweigenaren.

#### *Oplaadpunten elektrische voertuigen*

In de huidige situatie is het al gebruikelijk oplaadpunten voor elektrisch vervoer van type mode 3 of mode 4 te installeren in parkeergarages zoals wordt voorgeschreven in de nieuwe situatie. Oplaadpunten van het type mode 1 en mode 2 komen weinig tot zelden voor bij het opladen van elektrische voertuigen in parkeergarages. Deze aantallen zijn verwaarloosbaar. De inhoudelijke nalevingskosten voor het aanschaffen en installeren van nieuwe oplaadpunten voor elektrisch vervoer blijven in de toekomstige situatie gelijk.

In de huidige situatie is het niet gebruikelijk om een voorziening voor het tegelijkertijd uitschakelen van elektrische oplaadpunten in parkeergarages te plaatsen. Hiervoor moet bijvoorbeeld een handmatige stopknop worden geïnstalleerd. Ook kan dit worden uitgevoerd als een automatische afschakeling van de laadpunten bijvoorbeeld in combinatie met de brandmeldinstallatie. De structurele inhoudelijke nalevingskosten nemen voor gebouweigenaren toe met € 609.000 tot € 852.600 per jaar.

Bij de ingang van een parkeergarage staat hoe de voorziening is uitgevoerd en waar de oplaadpunten voor elektrische voertuigen zich bevinden. Gebouweigenaren moeten bij de ingang van de parkeergarage bijvoorbeeld een bord met informatie hierover plaatsen. Deze wijziging zorgt voor een structurele toename van de inhoudelijke nalevingskosten voor gebouweigenaren van circa € 77.952 per jaar.

### *Kennisname*

Architecten van gebouwen, projectontwikkelaars, brandveiligheidsadviseurs en installatiebedrijven van automatische brandblusinstallaties en oplaadpunten voor elektrische voertuigen moeten kennisnemen van de nieuwe eisen. Dit leidt eenmalig tot een toename van de administratieve lasten van € 41.634 voor deze doelgroep.

### *6.2.3 Afstemming eisen voor daglicht op Europese bepalingmethode*

De toekomstige eisen over daglicht in gebouwen zijn vergelijkbaar met de huidige eisen. Volgens de beleidsstudie van DGMR worden er hierdoor geen extra kosten verwacht voor het plaatsen van glas en ramen. In uitzonderlijke situaties zijn meer of minder glas en ramen nodig bij gebouwen. Maar gemiddeld leidt dit naar verwachting niet tot een toename of afname van de kosten. Ook de kosten voor het berekenen van het daglicht in gebouwen blijven gelijk. In het algemeen zullen voor deze berekeningen computerprogramma's worden gebruikt. De lastenverzwaring van het aanschaffen van een computerprogramma is ongeveer gelijk aan de lastenverlichting die ontstaat doordat berekeningen voor daglicht relatief sneller worden gemaakt. De inhoudelijke nalevingskosten voor het aanschaffen van de nieuwe Europese norm NEN-EN 17037 door architectenbureaus van gebouwen en projectontwikkelaars nemen eenmalig maximaal toe met € 28.380.

Architectenbureaus van gebouwen en projectontwikkelaars moeten kennisnemen van de nieuwe bepalingmethode voor daglicht in gebouwen en nagaan op welke manier zij de nieuwe bepalingmethode moeten gebruiken in hun werk. Dit leidt tot een eenmalige kostentoeename van € 432.000 voor hen.

## *6.3 Bestuurlijke lasten*

In het Sira-rapport wordt geconcludeerd dat voor alle wijzigingen tezamen, de eenmalige lasten van alle maatregelen voor de overheid minimaal € 0,7 en maximaal € 1,01 miljoen bedragen. De structurele lasten (afname) worden geschat op maximaal - € 0,14 en minimaal - € 0,26 miljoen per jaar voor overheid.

### *6.3.1 Actualisering van brand- en vluchtveiligheid van de woonfunctie voor zorg*

Medewerkers van gemeenten die vergunningaanvragen behandelen en die toezicht houden moeten kennisnemen van de nieuwe indeling voor gebouwen met de woonfunctie voor zorg. Dit veroorzaakt eenmalig een toename van de bestuurlijke lasten van minimaal € 341.600 en maximaal circa € 488.000.

### *6.3.2 De verbetering van brandveiligheid van parkeergarages*

#### *Automatische brandblusinstallatie*

Het bevoegd gezag controleert bij de vergunningaanvraag van een gebouw met een parkeergarage of aan de brandveiligheidseisen wordt voldaan. In de huidige situatie vraagt iedere vergunningaanvraag met een parkeergarage van meer dan 1000 m<sup>2</sup> om een gelijkwaardige oplossing. De beoordeling van de vergunningaanvraag door het bevoegd gezag is hierdoor arbeidsintensief. Door de wijziging verdwijnen in de voorgenomen situatie de belangrijkste keuzemogelijkheden om de brandveiligheid van een parkeergarage in de betreffende gebouwen te waarborgen en wordt het plaatsen van

een automatische brandblusinstallatie voor nieuwbouw verplicht. Het vergunningsproces wordt hierdoor eenvoudiger. De wijziging leidt hierdoor tot een structurele lastenverlichting voor gemeenten van minimaal ongeveer € 128.100 per jaar tot maximaal ongeveer € 256.200 per jaar.

#### *Inspectiecertificaat*

In de huidige situatie is het houden van toezicht op de brandveiligheid in parkeergarages van deze gebouwen complex. Het bevoegd gezag hoeft alleen te controleren of het inspectiecertificaat van de automatische brandblusinstallatie aanwezig is. De wijziging zorgt hiermee voor een afname van de bestuurlijke lasten van ongeveer € 8.540 per jaar.

#### *Kennisname*

Ook gemeenten moeten kennisnemen van de nieuwe brandveiligheidseisen voor parkeergarages. Dit veroorzaakt eenmalig een toename van de bestuurlijke lasten van minimaal circa € 21.350 en maximaal circa € 30.500.

#### *6.3.3 Afstemming eisen voor daglicht op Europese bepalingmethode*

Medewerkers van gemeenten moeten kennisnemen van de nieuwe bepalingmethode voor daglicht in gebouwen en nagaan op welke manier zij de nieuwe bepalingmethode moeten gebruiken in hun werk. De eenmalige toename van de bestuurlijke lasten voor kennisname van de nieuwe bepalingmethode voor daglicht bedraagt minimaal € 341.600 en maximaal € 488.000.

## **7. Toezicht en handhaving**

Het toezicht op en de handhaving van de betreffende voorschriften uit het Bbl worden primair uitgevoerd door de gemeente. Zij beschikken hiertoe over de bestuursrechtelijke handhavingsbevoegdheden zoals opgenomen in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, Omgevingswet en Algemene wet bestuursrecht.

Dit wijzigingsbesluit voegt geen nieuw taken of verantwoordelijkheden toe aan het takenpakket van de gemeenten. Gemeenten hebben beleidsruimte met betrekking tot de wijze waarop zij invulling geven aan het toezicht en de handhaving van de voorschriften uit het Bbl. Dit geldt ook voor de in dit wijzigingsbesluit opgenomen nieuwe of gewijzigde voorschriften.

## **8. Inwerkingtreding**

Voorzien is dat het besluit in werking treedt op hetzelfde moment dat de Omgevingswet en het Bbl in werking treden. Het besluit treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

## **9. Advies en consultatie**

### *9.1 JTC en OPB*

De voorgenomen wijzigingen in dit besluit zijn voorgelegd aan de Juridisch-Technische Commissie (JTC) en vervolgens het Overlegplatform Bouwregelgeving (OPB). Een grote diversiteit aan partijen neemt deel aan deze beide overlegplatforms: de ontwerpende, toeleverende en uitvoerende bouw, vertegenwoordigers van de gebruikers en eigenaren van gebouwen en andere belangenorganisaties. Het OPB heeft positief geadviseerd over de diverse wijzigingen.

### *9.2 MKB-toets*

PM

### *9.3 Adviescollege toetsing regeldruk (ATR)*

PM

### *9.4 Internetconsultatie*

PM

### *9.5 Code interbestuurlijke verhoudingen*

PM

## **10. Technische notificatie**

PM

## **II. Artikelsgewijs**

### ***Artikel I***

#### *Onderdeel A*

Tabel 3.114 is aangepast naar aanleiding van de nieuwe zorgniveaus bij de woonfunctie voor zorg (bestaande bouw). Het gaat daarbij om de aansturing in deze tabel van de artikelen 3.115, 3.116 en 3.117 voor de woonfunctie voor zorg. De artikelen 3.115 en 3.117 zijn inhoudelijk ongewijzigd, maar de aansturing hiervan voor de woonfunctie voor zorg heeft wel inhoudelijke gevolgen en daarom wordt dat hieronder toegelicht. Voor artikel 3.116 wordt verwezen naar artikel I, onderdeel B.

In het eerste lid van artikel 3.115 wordt voor de eisen aan de brandmeldinstallaties verwezen naar bijlage II. Deze bijlage II is aangepast op de nieuwe indeling in zorgniveau bij de woonfunctie voor zorg.

In bijlage II is voor de diverse woonfuncties voor zorg aangegeven of deze een brandmeldinstallatie moet hebben en aan welke omvang van de bewaking deze moet voldoen. In bijlage II wordt onderscheid gemaakt tussen zorgclusterwoningen en groepszorgwoningen die al dan niet zijn gelegen in een woongebouw. Verder zijn de drie zorgniveaus bij brand bepalend: waarschuwen, assisteren en redden. Voor de begripsomschrijving van deze verschillende vormen van de woonfunctie voor zorg, wordt verwezen naar de begripsbeschrijvingen in bijlage I en de daarbij horende toelichting. Of sprake is van een zorgclusterwoning of een groepszorgwoning, en het zorgniveau daarbij, wordt in principe bepaald door de eigenaar of zorgverlener.

Voor de bepaling van het zorgniveau moet de eigenaar of zorgverlener het daadwerkelijke gebruik van de woonfunctie voor zorg beschouwen. In welke mate hebben de bewoners hulp nodig bij brand en hoe is de hulpverlening bij brand voorzien? Uitgaande van de begripsomschrijving moet daarbij een keuze worden gemaakt in de drie zorgniveaus waarschuwen, assisteren en redden. De keuze hiervoor is ook bepalend voor de omvang van de ontruimingsorganisatie die op basis van artikel 6.20 tijdens het gebruik van de woonfunctie voor zorg beschikbaar moet zijn. Als de bewoners in de praktijk meer hulp nodig hebben bij brand dan het zorgniveau waarvan men is uitgegaan, kan strijdigheid ontstaan met artikel 6.20 of de specifieke zorgplicht van artikel 6.4.

In tabel 3.114 is nu ook het eerste en vijfde lid van artikel 3.117 aangestuurd voor de woonfunctie voor zorg. Dit betekent dat een woonfunctie voor zorg een rookmelder moet hebben, maar dat dit niet geldt voor een woonfunctie met een brandmeldinstallatie als bedoeld in artikel 3.115. In de praktijk betekent dit dat zorgclusterwoningen met zorgniveau Waarschuwen een rookmelder moeten hebben. Deze eis komt overeen met de eis die gesteld wordt aan reguliere woningen.

#### *Onderdeel B*

Het eerste lid van artikel 3.116 is aangepast naar aanleiding van de nieuwe zorgniveaus bij de woonfunctie voor zorg. Het gaat hierbij om de zorgniveaus waarschuwen, assisteren en redden. Het eerste lid regelt dat als een woonfunctie een brandmeldinstallatie moeten hebben (bijlage II bij het Bbl) deze rechtsstreek moet melden naar een zusterpost bij de zorgniveaus assisteren en redden. Een zusterpost is in de directe nabijheid van een woonfunctie voor zorg gelegen post die 24 uur per dag bereikbaar is en van waaruit 24 uur per dag directe hulp aan de bewoner kan worden verleend. Bij brand kan vanuit de zusterpost vervolgens de ontruiming worden geregeld (artikel 6.20 Bbl). Ook kan vanuit de zusterpost de brandweer worden gebeld. De melding naar de zusterpost geldt voor deze zorgniveaus assisteren en redden ongeacht een stil of luid alarm in de betreffende woonfunctie.

Dit in tegenstelling tot een woonfunctie voor zorg met zorgniveau waarschuwen. Hiervoor regelt het eerste lid dat de doormelding naar een zusterpost alleen nodig is als sprake is van een stil alarm. In dat geval is het namelijk nodig dat een ontruimer de

bewoners persoonlijk gaat waarschuwen. Bij een luid alarm worden de bewoners zelf gewaarschuwd om de te vluchten en is doormelding naar een zusterpost niet nodig. Uit tabel II volgt dat de woonfuncties voor zorg met zorgniveau redden in een woongebouw, naast de melding naar een zusterpost, ook een doormelding naar de regionale alarmcentrale van de brandweer moeten hebben. Het gaat hierbij zowel om de zorgclusterwoning als de groepszorgwoning in een woongebouw. Bij het zorgniveau redden is sprake van bewoners die het meest geholpen moeten worden bij het ontvluchten. Verder is bij woongebouwen sprake van veel bewoners. Tezamen zijn in deze zorggebouwen de restrisiko's het grootst dat uiteindelijk de ontruiming onvoldoende snel verloopt. Dit maakt een directe snelle alarmering van de brandweer nodig. Bij de andere woonfuncties voor zorg is geen sprake van een verplichte doormelding naar de brandweer omdat daar de restrisiko's minder zijn. Hierbij zal de zusterpost de brandweer (112) zelf moeten bellen. In het algemeen zal de brandweer dan enkele minuten later uitrukken, maar nog steeds fungeren als laatste vangnet bij de ontruiming. In het oude eerste lid van artikel 3.116 was ook sprake van een melding naar een zorgcentrale bij zorg of afroep. In de nieuwe WAR-systematiek is een melding naar een zorgcentrale niet nodig. Voor zover bewoners geholpen moeten worden bij het ontvluchten bij brand is nu steeds een melding naar een zusterpost geëist, waaruit direct hulpverlening bij brand kan worden gegeven.

#### *Onderdeel C*

Tabel 4.83 is gewijzigd om de nieuwe eis in artikel 4.86a met betrekking tot de brandveiligheid van oplaadpunten voor elektrische voertuigen aan te sturen. Om redactionele redenen is de tabel opnieuw vastgesteld.

#### *Onderdeel D*

In § 4.2.12 Hulpverlening bij brand is na artikel 4.86 een nieuw artikel 4.86a opgenomen. Bij een brand in een parkeergarage is informatie over de oplaadpunten voor elektrische voertuigen van belang voor de brandweer. Het eerste lid van artikel 4.86a regelt dat er voorziening moet zijn waarmee de oplaadpunten van elektrische voertuigen tegelijkertijd kunnen worden uitgeschakeld. Dit artikel beoogt dat de brandweer bij een brand in een parkeergarage zekerheid heeft dat er geen elektrische spanning meer staat op de laadpunten waardoor er geen onveilige situatie ontstaat voor de brandweer. Er is niet voorgeschreven hoe deze voorziening moet zijn uitgevoerd. Het tweede lid regelt dat bij de toegang informatie wordt gegeven hoe deze voorziening is uitgevoerd en waar de oplaadpunten in een parkeergarage aanwezig zijn. Hiermee wordt beoogd dat brandweer bij een brand in een parkeergarage weet waar de laadpalen staan omdat een brand daarbij een andere brandweerinzet vraagt. De eisen van artikel 4.86a gelden voor alle parkeergarages. Het maakt dus niet uit of de parkeergarage ligt onder een gebouw of niet.

#### *Onderdeel E*

Tabel 4.146 is gewijzigd vanwege het aangepaste artikel 4.147. Om redactionele redenen is de tabel opnieuw vastgesteld.



## *Onderdeel F*

Het artikel 4.147 artikel is aangepast op de Europese norm voor daglicht de NEN-EN 17037. Dit betreft zowel de eisen als de bepalingmethode. Informatie over de norm en de nieuwe eisen/bepalingmethode kunt u vinden in de NEN beleidsstudie daglicht effect Europese norm<sup>9</sup>. In de Omgevingsregeling wordt nader aangegeven welke onderdeel van NEN-EN 17037 en randvoorwaarden daarbij moeten worden gehanteerd. De bepaling is een berekening waarbij software nodig is. Op internet is reeds gratis software hiervoor beschikbaar.

De nieuwe eis en bepalingmethode is gerelateerd aan de zogenaamde daglichtfactor. In de titel van artikel 4.147 wordt daarom nu gesproken van daglichtfactor in plaats van het daglichtoppervlakte. De daglichtfactor geeft aan hoeveel licht er via een daglichtopening een ruimte binnenkomt. Dit wordt aangegeven in procenten. De minimumeis geldt voor 50 % van een verblijfsgebied/ruimte zodat het daglicht ver genoeg de ruimte inkomt. De afmetingen en plaats van de daglichtopening zijn hierbij van belang alsmede de lichtdoorlatendheid van het toegepaste glas. Daarbij wordt rekening gehouden met bepaalde belemmeringen zoals dakoverstekken en uitkragende balkons, die de toetreding van daglicht kunnen beperken. De vereiste daglichtfactor kan worden gerealiseerd door openingen in zowel uitwendige als inwendige scheidingsconstructies. Zo mag bijvoorbeeld wanneer er een serre aan de buitenkant van de gebruiksfunctie is, de daglichttoetreding via die serre zijn meegerekend voor een aangrenzend verblijfsgebied of aangrenzende verblijfsruimte. De eis van het eerste lid en het tweede lid regelt de hoeveelheid daglicht die ten minste in een verblijfsgebied respectievelijk een verblijfsgebied aanwezig moet zijn. Het derde lid stelt enkele randvoorwaarden bij de bepaling van de in het eerste en tweede lid bedoelde equivalente daglichtfactor. Bij het bepalen van de daglichttoetreding hoeft alleen rekening gehouden te worden met bouwwerken die op hetzelfde perceel liggen (onder a). Op die manier kan voor een gebruiksfunctie onafhankelijk van de omgeving worden nagegaan of de gebruiksfunctie aan de daglichteisen voldoet. Daglichtopeningen in een uitwendige scheidingsconstructie die loodrecht op het projectievlak van die openingen gemeten op minder dan 2 m afstand van de perceelsgrens liggen blijven buiten beschouwing (onder b). De afstand van 2 m is ontleend aan het Burgerlijk Wetboek. Het achtste lid voorziet in de mogelijkheid om bijvoorbeeld een aula, of grote onderwijsruimte in het universitair onderwijs zonder daglichtopeningen te maken. Dit lid is alleen redactioneel aangepast en er is geen inhoudelijke wijziging beoogd ten opzichte van het oude achtste lid. Artikel 4.147, vierde tot en met zevende lid, had geen relatie met de oude bepalingmethode en behoefde daarom geen wijziging.

## *Onderdeel G*

Met onderdeel G wordt geregeld dat oplaadpunten voor elektrische voertuigen in parkeergarages voldoen aan mode 3 of mode 4 als bedoeld in NEN 1010. De veiligheid van elektrische voorzieningen is geregeld in NEN 1010. In de NEN 1010 staan ook eisen opgenomen aan oplaadpunten voor elektrische voertuigen. Er worden in de NEN 1010 vier soorten oplaadpunten onderscheiden met bijbehorende eisen. Deze worden in NEN 1010 aangeduid met mode 1, mode 2, mode 3 en mode 4. Het nieuwe lid 2 regelt dat

---

<sup>9</sup> NEN beleidsstudie daglicht effect Europese norm 19 maart 2021

laadpunten in parkeergarages moeten zijn uitgevoerd volgens mode 3 of mode 4. Dit is aangedaan om de kans op het ontstaan van brand in een parkeergarage te verkleinen. Bij deze twee typen laadpunten wordt de accu van de auto gecontroleerd opgeladen. De auto en het laadpunt communiceren met elkaar. Dit verkleint de kans op storingen en het ontstaan van brand daarbij. In de IFV-publicatie Brandveiligheid van parkeergarages met elektrisch aangedreven voertuigen<sup>10</sup> wordt meer informatie gegeven over deze laadpalen.

#### *Onderdeel H*

Tabel 4.207 is aangepast naar aanleiding van de nieuwe zorgniveaus bij de woonfunctie voor zorg (nieuwbouw).

Het gaat daarbij om de aansturing in deze tabel van de artikelen 4.208 en 4.209 voor de woonfunctie voor zorg. Artikel 4.208 is inhoudelijk ongewijzigd, maar de aansturing hiervan voor de woonfunctie voor zorg heeft wel inhoudelijke gevolgen en daarom wordt dat hieronder toegelicht. Voor artikel 4.209 wordt verwezen naar onderdeel I.

In het eerste lid van artikel 4.208 wordt voor de eisen aan de brandmeldinstallaties verwezen naar bijlage II. Deze bijlage II is aangepast op de nieuwe indeling in zorgniveau bij de woonfunctie voor zorg. In bijlage II is voor de diverse woonfuncties voor zorg aangegeven of deze een brandmeldinstallatie moet hebben en aan welke omvang van de bewaking deze moet voldoen. In bijlage II wordt onderscheid gemaakt tussen zorgclusterwoningen en groepszorgwoningen die al dan niet zijn gelegen in een woongebouw. Verder zijn de drie zorgniveaus bij brand bepalend: waarschuwen, assisteren en redden. Voor de begripsomschrijving van deze verschillende vormen van de woonfunctie voor zorg, wordt verwezen naar de begripsbeschrijvingen in bijlage I en de daarbij horende toelichting.

Of sprake is van een zorgclusterwoning of een groepszorgwoning, en het zorgniveau daarbij wordt in principe bepaald door vergunning aanvrager. Is gekozen voor een bepaalde woonvorm en zorgniveau dan zal de woonfunctie aan de hand van die keuze worden getoetst aan dit besluit. Van belang is dat de aanvrager bij deze keuze de gebruiksfase van de woonfunctie voor zorg beschouwd. In welke mate hebben de beoogde bewoners hulp nodig bij brand en hoe is de hulpverlening bij brand voorzien? Uitgaande van de begripsomschrijving moet daarbij een keuze worden gemaakt in de drie zorgniveaus waarschuwen, assisteren en redden. De keuze hiervoor is ook bepalend voor de omvang van de ontruimingsorganisatie die op basis van artikel 6.20 tijdens het gebruik van de woonfunctie voor zorg beschikbaar moet zijn. Door hier bij de aanvraag rekening mee te houden wordt voorkomen dat bij na het gereedkomen van de woonfunctie voor zorg strijdigheid ontstaat met artikel 6.20 en de specifieke zorgplicht van artikel 6.4.

#### *Onderdeel I*

Het eerste lid van artikel 4.209 (nieuwbouw) is aangepast naar aanleiding van de nieuwe zorgniveaus bij de woonfunctie voor zorg. Het gaat hierbij om de zorgniveaus

---

<sup>10</sup> [www.ifv.nl/nieuws/Paginas/Brandveiligheidsmaatregelen-voor-parkeergarages-met-elektrische-voertuigen.aspx](http://www.ifv.nl/nieuws/Paginas/Brandveiligheidsmaatregelen-voor-parkeergarages-met-elektrische-voertuigen.aspx)

waarschuwen, assisteren en redden. Het eerste lid regelt dat als een woonfunctie een brandmeldinstallatie moeten hebben (bijlage II bij het Bbl) deze rechtsstreek moet melden naar een zusterpost bij de zorgniveaus assisteren en redden. Een zusterpost is in de directe nabijheid van een woonfunctie voor zorg gelegen post die 24 uur per dag bereikbaar is en van waaruit 24 uur per dag directe hulp aan de bewoner kan worden verleend. Bij brand kan vanuit de zusterpost vervolgens de ontruiming worden geregeld (artikel 6.20 Bbl). Ook kan vanuit de zusterpost de brandweer worden gebeld. De melding naar de zusterpost geldt voor deze zorgniveaus assisteren en redden ongeacht een stil of luid alarm in de betreffende woonfunctie.

Dit in tegenstelling tot een woonfunctie voor zorg met zorgniveau waarschuwen. Hiervoor regelt het eerste lid dat de doormelding naar een zusterpost alleen nodig als sprake is van een stil alarm. In dat geval is het namelijk nodig dat een ontruimer de bewoners persoonlijk gaat waarschuwen. Bij een luid alarm worden de bewoners zelf gewaarschuwd om te vluchten en is doormelding naar een zusterpost niet nodig omdat daarbij wordt aangenomen dat de bewoners zelf kunnen vluchten.

Uit tabel II volgt dat de woonfuncties voor zorg met zorgniveau redden in een woongebouw, naast de melding naar een zusterpost, ook een doormelding naar de regionale alarmcentrale van de brandweer moeten hebben. Het gaat hierbij zowel om de zorgclusterwoning als de groepszorgwoning in een woongebouw. Bij het zorgniveau redden is sprake van bewoners die het meest geholpen moeten worden bij het ontvluchten. Verder is bij woongebouwen sprake van veel bewoners. Tezamen zijn in deze zorggebouwen de restrisico's het grootst dat uiteindelijk de ontruiming onvoldoende snel verloopt. Dit maakt een directe snelle alarmering van de brandweer nodig.

Bij de andere woonfuncties voor zorg is geen sprake van een verplichte doormelding naar de brandweer omdat daar de restrisico's minder zijn. Hierbij zal de zusterpost de brandweer (112) zelf moeten bellen. In het algemeen zal de brandweer dan enkele minuten later uitrukken, maar nog steeds fungeren als laatste vangnet bij de ontruiming.

In het oude eerste lid van artikel 4.209 was ook sprake van een melding naar een zorgcentrale bij zorg of afroep. In de nieuwe WAR-systematiek is een melding naar een zorgcentrale niet nodig. Voor zover bewoners geholpen moeten worden bij het ontvluchten bij brand is nu steeds een melding naar een zusterpost geëist, waaruit direct hulpverlening bij brand kan worden gegeven.

#### *Onderdeel J*

Tabel 4.219 is gewijzigd om de nieuwe eis in artikel 4.223a met betrekking tot de bestrijding van brand in parkeergarages aan te sturen. Om redactionele redenen is de tabel opnieuw vastgesteld.

#### *Onderdeel K*

Het artikel 4.223a is van toepassing op (nieuwbouw) parkeergarages onder een woonfunctie, bijeenkomstfunctie voor kinderen jonger dan 4 jaar, celfunctie, logiesfunctie, gezondheidszorgfunctie met bedgebied. Deze parkeergarages moeten voorzien zijn van een automatische brandblusinstallatie.

Uit artikel 4.223a, eerste lid, onderdeel a, volgt dat deze eis geldt als de bovengelegen gebruiksfunctie een voor personen bestemde vloer heeft die ten minste 13 meter boven het meetniveau ligt. Het gaat hierbij dus om relatief hoge gebouwen. Verder speelt hierbij de gebruiksoppervlakte van de parkeergarage geen rol; ook bij een gebruiksoppervlakte kleiner dan 1.000 m<sup>2</sup> geldt deze eis.

In artikel 4.223a, eerste lid, onderdeel b, wordt de eis verder van toepassing verklaard op minder hoge gebouwen. Dit is het geval als de gebruiksoppervlakte van de parkeergarage meer dan 1.000 m<sup>2</sup> is en de bovengelegen gebruiksfunctie een enkele vluchtroute heeft die door een ruimte voert die bereikbaar is vanuit de parkeergarage.

Een automatische blusinstallatie zorgt ervoor dat een brand zich beperkt tot één auto, in plaats van dat er een zich over meerdere auto's voortplantende brand kan ontstaan (travelling fire). Door deze automatische blussing wordt de kans groter dat de brandweer een effectieve binnen inzet kan doen in de parkeergarage om de brand verder bestrijden. Daarmee worden de veiligheidsrisico's van de bewoners/gebruikers in de bovengelegen gebouwen verkleind. Voor verdere achtergronden bij deze eis, zie de het algemeen deel van de nota van toelichting.

Het tweede lid van artikel 4.223a regelt dat de blusinstallatie een geldig inspectiecertificaat heeft dat is afgegeven op grond van het CCV-inspectieschema Brandbeveiliging. Uit het inspectieschema volgen de eisen die gelden voor een blusinstallatie. Met het inspectiecertificaat wordt geborgd dat een automatische blusinstallatie goed blijft werken. Het bestaande artikel 6.36 van het Bbl regelt al dat een automatische blusinstallatie bij gebruik een geldig inspectiecertificaat moet hebben.

Naast deze nieuwe eis, gelden ook de bestaande prestatie-eisen in artikel 4.51 ten aanzien van de omvang van een brandcompartiment voor parkeergarages. Dit betekent dat een brandcompartiment een maximum gebruiksoppervlakte moet hebben van 1.000 m<sup>2</sup>. Bij een grotere oppervlakte zal men op basis van gelijkwaardigheid maatregelen moeten nemen om te voldoen aan artikel 4.51. In het algemeen staan bij grote brandcompartimenten meerdere gelijkwaardige oplossingen open. Voor zover een automatische brandblusinstallatie is voorgeschreven in artikel 4.223a, mag deze installatie echter niet op grond van een gelijkwaardige oplossing voor artikel 4.51 teniet worden gedaan.

#### *Onderdeel L*

Tabel 5.8 is gewijzigd om de nieuwe eis in artikel 5.22 met betrekking tot het plaatsen van nieuwe oplaadpunten voor elektrische voertuigen in bestaande gebouwen aan te sturen. Om redactionele redenen is de tabel opnieuw vastgesteld.

#### *Onderdeel M*

In het nieuwe artikel 5.22 wordt geregeld dat bij het plaatsen van nieuwe oplaadpunten voor elektrische voertuigen in bestaande gebouwen ook de nieuwe eisen in artikel 4.199 en 4.86a gelden.

#### *Onderdeel N*

Het tweede lid van artikel 6.20 is aangepast naar aanleiding van de nieuwe zorgniveaus bij de woonfunctie voor zorg. Het gaat hierbij om de zorgniveaus waarschuwen, assisteren en redden. Het bestaande eerste lid van artikel 6.20 in tabel 6.19 is aangestuurd voor de woonfunctie voor zorg. Artikel 6.20, eerste lid, is verder van toepassing op alle woonfuncties voor zorg omdat op grond van artikel 6.7 voor al deze woonfuncties een gebruiksmelding geldt. Bij een deel van deze woonfuncties is echter beoogd dat de bewoners zich zelfstandig of met behulp van mantelzorg kunnen redden bij brand en hoeven er daarom geen ontruimers te zijn bij brand. De woonfuncties voor zorg waarvoor op grond van het tweede lid het eerste lid niet geldt zijn:

- zorgclusterwoningen met zorgniveau waarschuwen die geen brandmeldinstallatie hoeven te hebben (bijlage II) maar alleen rookmelders (artikel 3.117 en 4.211);
- groepszorgwoningen met zorgniveau waarschuwen die een brandmeldinstallatie moeten hebben (bijlage II) en een ontruimingsinstallatie hebben met een luid signaal.

In beide gevallen kunnen deze woningen zowel niet als wel in een woongebouw liggen. Alle overige woonfuncties voor zorg moeten wel een ontruimingsorganisatie hebben. Deze woonfuncties hebben alle ook een volledige brandmeldinstallatie (bijlage II) en doormelding naar een zusterpost (artikel 3.116 en 4.209). De concrete invulling van de ontruimingsorganisatie en aantal ontruimers is niet vastgelegd in het Bbl. Op welke wijze invulling wordt gegeven aan de functionele eis van het eerste lid van artikel 6.20 is aan de eigenaar of zorgverlener. Voor het vaststellen van een adequate ontruimingsorganisatie kan de tool BrandWijzer worden gebruikt die is ontwikkeld in opdracht van De Zorg Brandveilig een programma<sup>11</sup> van Brancheorganisaties Zorg en Brandweer Nederland met ondersteuning van het ministerie van VWS. Ook de methode "Geen nood bij brand! Veiligheid in de zorg" van Brandweer Nederland<sup>12</sup> kan worden gebruikt die uitgaat van een gezamenlijke aanpak door de zorgverlener en de lokale brandweer.

#### *Onderdeel O*

Dit onderdeel regelt dat in bijlage I A bij het besluit de begrippen "zorg op afroep", "zorg op afspraak" en "24-uurszorg" vervallen en begrippen "zorgniveau waarschuwen", "zorgniveau assisteren" en "zorgniveau redden" zijn toegevoegd.

De drie zorgniveaus waarschuwen, assisteren en redden zijn afgestemd op in de woonzorgsector gebruikte WAR-systematiek voor hun organisatie van de hulpverlening bij brand. W staat voor Waarschuwen, A voor Assisteren en R voor Redden. Bij het zorgniveau waarschuwen wordt de bewoner alleen gewaarschuwd. De bewoner is voldoende zelfredzaam om zichzelf in veiligheid te brengen. Bij luid alarm is een alarmering van de ontruimingsalarminstallatie of rookmelders voldoende. Bij stil alarm dient een ontruimer de alarmering van de bewoners te doen. Bij het zorgniveau assisteren zal de bewoner bij het ontvluchten moeten worden begeleid door een ontruimer. Een ontruimer kan daarbij meerdere bewoners gelijktijdig helpen. Bij het

---

<sup>11</sup> [www.dezorgbrandveilig.nl](http://www.dezorgbrandveilig.nl)

<sup>12</sup> <https://www.brandweer.nl/brandveiligheid/geen-nood-bij-brand-veiligheid-in-de-zorg/geen-nood-bij-brand>

zorgniveau redden zal de bewoner door een of twee zorgverlener daadwerkelijk gered moeten worden. In de gevallen waarbij ontruimers bewoners moeten waarschuwen, assisteren of redden is er in het besluit geregeld dat er een direct melding vanuit de brandmeldinstallatie moet zijn naar een zusterpost. Een zusterpost is een in de directe nabijheid van een woonfunctie voor zorg gelegen post die 24 uur per dag bereikbaar is en van waaruit 24 uur per dag directe hulp aan de bewoner kan worden verleend. De concrete invulling van de ontruimingsorganisatie bij de verschillende zorgniveaus is niet vastgelegd in dit besluit. Ten aanzien van het brandveilig gebruik van een gebouw geeft het bestaande artikel 6.20 (ontruiming bij brand) al de functionele eis dat er voldoende personen aangewezen moet zijn om de ontruiming bij brand voldoende snel te laten verlopen. Op welke wijze deze functionele eis wordt ingevuld wordt overgelaten aan de zorgverlener. De drie zorgniveaus zijn ook bepalend voor de aard en omvang van een brandmeldinstallatie bij een woonfunctie voor zorg (zie de artikelen 3.115 en 4.208).

Verder is in bijlage I A het begrip zusterpost toegevoegd. Het begrip zusterpost was eerder toegelicht bij het vervallen begrip "24-uurszorg" en is nu als afzonderlijk begrip opgenomen. Er is geen wijziging van dit begrip. Het begrip zusterpost wordt gebruikt in de artikelen 3.116 en 4.209.

#### *Onderdeel P*

In dit onderdeel wordt geregeld dat bijlage II bij de artikelen 3.115 en 4.208 van dit besluit (brandmeldinstallatie) wordt gewijzigd. Voor toelichting op deze wijziging wordt verwezen naar de toelichting bij onderdeel A en H.

## ***Artikel II***

Met dit artikel wordt de inwerkingtreding van het besluit geregeld. Dit besluit treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,